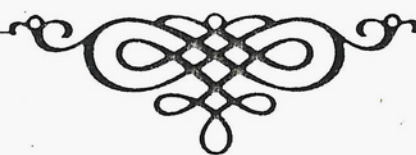

Gedenkboek

St. Thomas van Aquinoschool Sneek

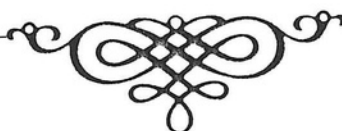
Gedenkboek

TER ERE VAN
HET HONDERD JARIG BESTAAN
VAN DE

St. Thomas van Aquinoschool Sneek

Voorwoord	blz. 2
1. De voorbereidingen	3
2. De meisjesschool	6
3. De bouw van de jongensschool	6
4. De start van de St. Thomas van Aquinoschool	7
5. Verdere uitbreiding	9
6. Het 50-jarig bestaan	13
7. De school gedurende de oorlogsjaren	14
8. Het 75-jarig bestaan	18
9. De stichting R.K. scholen Sneek	19
10. De kleuterschool	20
11. Naar een nieuw gebouw	21
12. Veranderingen	23

VOORWOORD

Het is maar net van welke kant je het bekijkt. U en wij, de kinderen op school, allemaal werken we aan toekomst en zijn ons vaak weinig bewust dat we tegelijk bezig zijn een verleden op te bouwen. Een verleden waar je weer even bij blijft stilstaan wanneer er een jubileum moet worden gevierd. Het past in de traditie van jubilea dat besturen de voorwoorden schrijven en de mensen op de werkplek de rest, wat veel meer werk is. Zo is ook dit gedenkboek tot stand gekomen: samengesteld en geschreven door de werkers van onze Thomasschool. En omdat men veronderstelt dat besturen altijd het laatste woord hebben, wordt aan hen verzocht het voorwoord te produceren.

Van welke kant je het ook bekijkt, dit jaar eindigt honderd jaar verleden en begint misschien wel honderd jaar toekomst. Een toekomst die gemaakt wordt door leerkrachten die woorden schrijven en waarden scheppen en dat kunnen dankzij de velen die dat team op allerlei wijze behulpzaam zijn. Met ouders die bewust voor onze scholen kiezen en er via ouderraad, medezeggenschapsraad of gesprekken met leerkrachten richting aan geven. Voor kinderen die zich veilig mogen weten op school. Die met een verleden van ontdekt talent de basis zullen leggen voor het geluk in hun verdere leven.

En als je het zo bekijkt is de toekomst voor onze scholen niet eens het allerbelangrijkste. Wat we vandaag doen, bepaalt wat we morgen kunnen! Laten we blijven proberen om jonge mensen aan een goed verleden te helpen. Daar kunnen we elke dag opnieuw heel concreet mee aan de slag. Want uiteindelijk hebben de kinderen het laatste woord. Ze zullen de toekomst zelf bepalen.

Bestuur Stichting R.K. Scholen Sneek.
B. ter Denge.

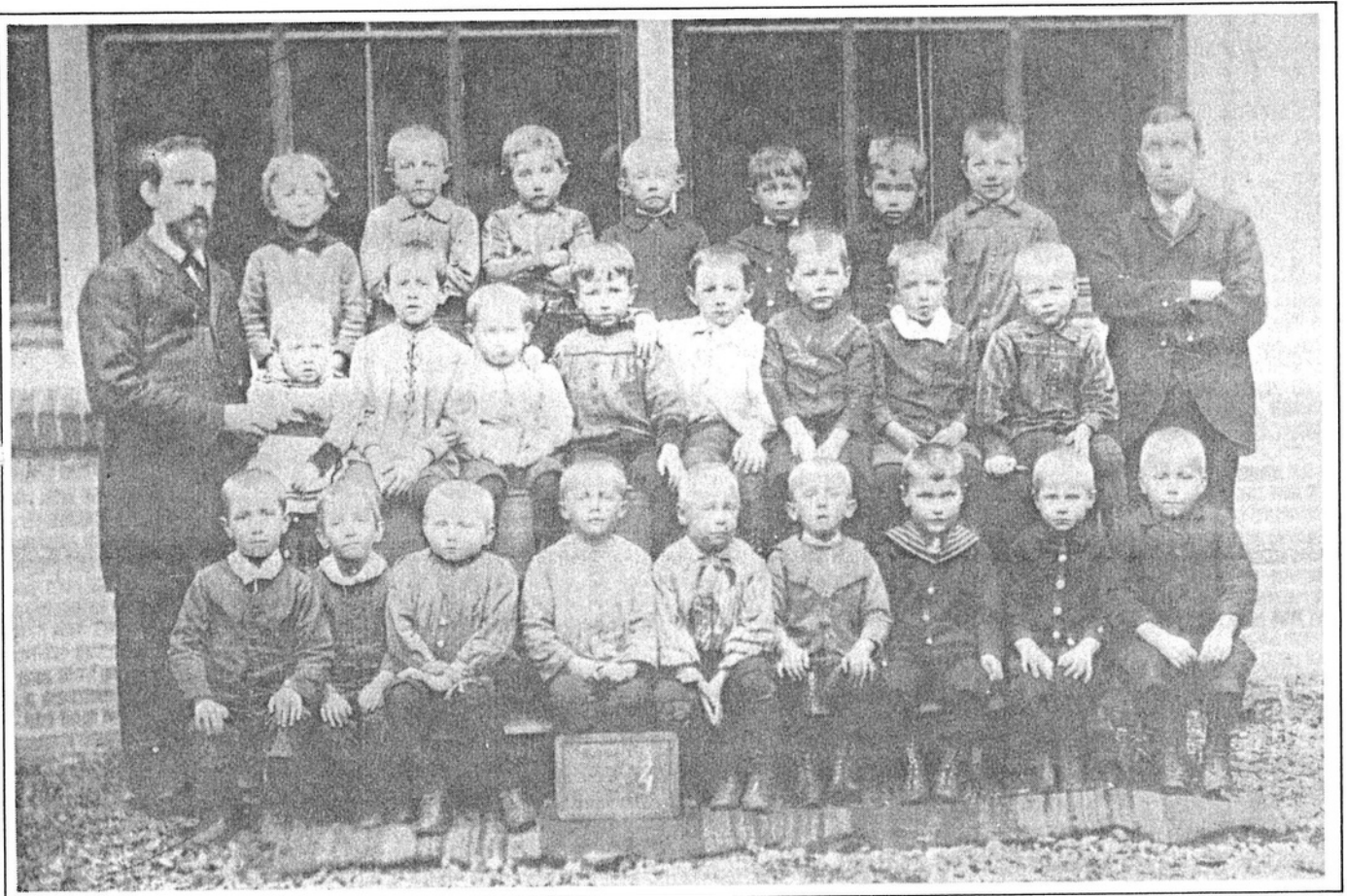
“Op 11 januari 1886 werd de R.C. Jongensschool van den H. Thomas van Aquino te Sneek ingewijd door den Z.E. Heer Th. Brouwer Deken en Pastoor te Sneek en vervolgens tot onderrichting der Jeugd aan de Heer P.J. Rinkes, als Hoofd en de Heer G.H. Laagland, als onderwijzer overgegeven.”

Deze woorden werden door de toenmalige secretaris van het kerkbestuur de Heer G.L. Stockmann, in keurig gecalligrafeerde letters neergeschreven op de eerste bladzij van het oudste administratieboek van de school.

Toen deze woorden, nu 100 jaar geleden? werden geschreven was het bestaan van de school al een feit, maar het bouwen van de school was in die tijd niet zo eenvoudig en dit gold des te meer voor de instandhouding en de exploitatie van een school.

In januari 1886 werd de school geopend, maar reeds vele jaren daarvoor werd er in de praachie gewerkt, gespaard en geofferd. Uit een aanhaling uit de notulen van een vergadering van het kerkbestuur op 17 november 1873, dus 12 jaar vóór de opening van de school stelde voorzitter Deken Brouwer voor;

Ieder kwartaal, te beginnen in 1874, een collecte met open schaal in de kerk te houden voor daarstellen van een fonds benoodigd ter oprichting eener Bijzondere R.C. School.

Een van de oudste foto's van Meester Rinkes en Meester Louwmans met 24 leerlingen (Fries Scheepvaart Museum, aangeboden door de dames M.E.S. Louwmans en W.M.F. Louwmans)

Lijst van Inkekening
voor eene byzonder R. C. School te Sneek. 1874.

Ondergeteekenden verplichten zich aan het R. C. Kerkbestuur
te Sneek te betalen de ingescreven som onder bystaande voor-
waarden ten einde een fonds te schaffen voor bovenstaand doel.

Namen der intekenaren	Ongeschraven doorn voluit geschraven in letters	in cijfers	Tennynnen van betaling.
P. H. Brauner	vijftien hond guldens	/ 500	In verdeelen in gelijke jaarlyksk deelen tot aan de voltooying des d'ys
E. J. Hollander	vijfhonderd guld.	/ 500	identidem.
G. L. Stockmann	vijfhonderd gulden	/ 500	idem
J. Sijmeyer van Stüttg.	duisend flouten	1000	als de school voor jongen klasse 1878,
Jr. Koorvinkke	Duisend vijfzig / 250.		Cas dieker's gelyk door betaald in 5 Deel.
M. Brandson	tweehondert vijftig / 125		idem hier op te brengen betaald
H. van Gent	Tweehondert vijfzig / 250		idem
F. Grijper	Vierhonderd	400	idem
W. J. Brouwer	Honderd vijftig	150	idem
M. Brouwer	Cent honderd vijftig	150	idem
J. Brouwer	Honderd vijftig	150	idem
J. B. Hornum	Tweehonderd vijfzig	250	idem
W. J. B. Hornum	Tweehonderd vijfzig	250	idem
A. R. Bloem	Twee honderd vijfzig	250	idem
A. A. Blaeme	Vijf honderd	500	idem
A. Stockmann	Vijfhonderd	500.	idem
A. T. B. B. B.	Twee honderd vijfzig	250	idem

Vanaf dat moment is het sparen voor een school consequent volgehouden, want in het vergaderingsverslag van 15 mei 1876 stond het volgende bericht:

Het armbestuur of kerkbestuur denkt spoedig in het gesticht voor Armen en Wezen een Bijzondere R.C. School te vestigen.

Het kerkbestuur zag er echter vanaf om de school van mej. Verver aan de Kruizebroederstraat, waar ook het Old Burger Weeshuis gevestigd was, te huren of te kopen.

Het kerkbestuur was door een extra gift nu zelf in staat een school te bouwen.

Op 1 december 1813 werd een huis aangekocht aan het Hooiblok W.Z. no. 163 voor de huisvesting van de school. Dit huis werd gekocht van Minne Harm v.d. Meer voor f. 4300,— gulden.

Het toenmalige kerkbestuur werd ook het bestuur van de R.K. jongensschool en heeft alle pogingen gedaan om de school van de grond te krijgen.

Het bestuur bestond uit de Heren:

*Deken Th. Brouwer
F. Terwisga-van Scheltinga
E.J. Hollander
H.J. Visser*

*Hierboven een foto van een tweede klas uit 1929 (R. Bosma)
van links naar rechts, 1e rij: A. Verwer, Nico Barboeljol, Ernesto Andriol, Riens Bosma, Beppy Selva, Willem Zwaga, Koos Larmen , Menno Westhof, Graafsma.
2e rij: Johan Huitema, Lubbert de Ree, Sietse Jelmersma, Henny Meyer, Julis Mous, Theo Altenburg, Frans Lampe, Sikke Postma, Meester Ype de Jong, Jan Walta, Anton Poiesz, Corry Jillings, Johan Fluitsma.
3e rij: Gerard Poiesz, Joop Roosenstein, Tinus de Vries, Frans Terpstra, Wopke Westra, Bertus G dden, Gerrit Anema.*

2. DE MEISJESSCHOOL

In 1881 stichtten 5 zusters van het gezelschap van J.M.J. een klooster en een gesticht aan de Oude Koemarkt.

Op 11 juni 1881 werd begonnen met een bewaar- en handwerkschool. Uit deze beide onderwijsvormen ontstond de meisjesschool, die aan de achterkant van het gesticht was gelegen in de Havenstraat.

Op 6 augustus 1922 werd de eerste steen gelegd voor een nieuw gebouw aan de Leeuwarderweg.

Ditzelfde gebouw staat er nu nog steeds, zij het dat er enige verbouwingen en moderniseringën hebben plaatsgevonden.

We kennen het nog steeds als: de Sint Bonifatiuschool oftewel 'de oude meisjesschool'.

3. DE BOUW VAN DE JONGENSSCHOOL

Op 7 januari 1885 werd van het aartsbisdom toestemming verkregen voor de bouw van de school, nu voldoende middelen voor de bouw en instandhouding aanwezig waren.

De school werd gebouwd onder architectuur van de gemeentearchitect Hoogendijk.

Aannemer M. Rondema en opzichter Cornelis Faber konden aan de slag, maar meer bekende Sneker namen waren bij de bouw en inrichting van de school betrokken, zoals:

P. Brouwer — het verfwerk

G.P. van 't Gurt — de kachels

G. Stockman & zn. — de gordijnen

Tj. v.d. Steele — de banken

J.G. de Vries — leermiddelen

4. DE START VAN DE ST. THOMAS VAN AQUINOSCHOOL

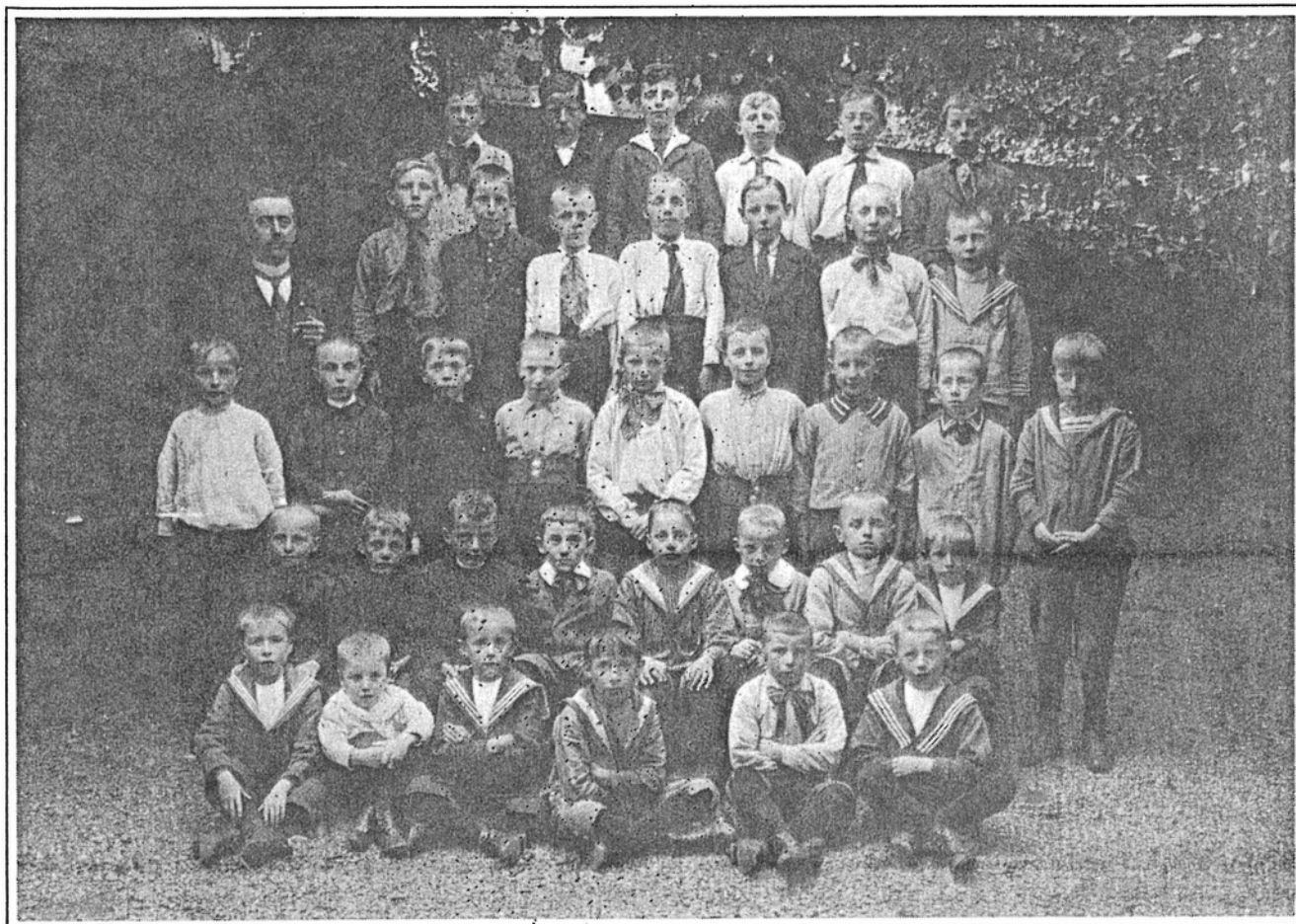
Het aantal leerlingen bedroeg op 11 januari 1886, 89 en einde van dat jaar waren er ruim 100 leerlingen op school.

Tegelijk met de oprichting van de school werd er ook begonnen met een avondcursus 'in de Fransche Taal' waarvoor een afzonderlijk schoolgeld werd geheven.

De leerlingen van de school kregen les van de hoofdonderwijzer J.P. Rinkes en dhr. Laagland, die in september 1889 de school verliet en naar Leiden vertrok.

De school ontwikkelde zich goed en op 1 september 1889 werden de heren F. Witte en J.H. Louwmans benoemd.

In 1890 kwam de eerste uitbreiding; een huis naast de school van de heer Obbema werd aangekocht en in de tuin werd een derde lokaal gebouwd, terwijl in het bestaande huis de heer H. ter Horst, de eerste conciërge van de school, kwam te wonen.

*Een foto uit 1920 van dhr. J. Draisma
van links naar rechts: Jan Feenstra, Klaas de Boer, Johan de Boer, Dirk Andringa,
Karel Bervoets, Johannes Rypma.
— Meester Brinkman, Barre Bleienga, Luwe de Vries, Gerben Brinkman, Sip Draisma,
Johan Draisma, Tjitte Flapper, Petrus Silvius.
— Anne Visser, Bernard Molenaar, Jacob Wielinga, Jacob de Vries, Sikke Visser,
Brandsma, Andries de Boer, W. Tromp, A. Hamersma.
— ?, Feenstra, Feenstra, Jillings, Julius Brenninkmeyer, Jopie Brenninkmeyer, Sjoerd
Rolsma, Jacob Rolsma.
— Piet Brandsma, Menno de Vries, Jan Flapper, Dominicus Hamersma, Sjouke Ypma,
Adriaan Brenninkmeyer.*

Pas in 1891 kreeg de school voor de eerste maal een subsidie van het rijk à 700,— gulden en tot 1920, toen de nieuwe onderwijswet in werking trad, moesten het onderhoud, de salarissen van de leerkrachten, leermiddelen enz. uit eigen middelen worden bekostigd.

In een oud kasboek uit het jaar 1916 stonden de salarissen genoemd van:

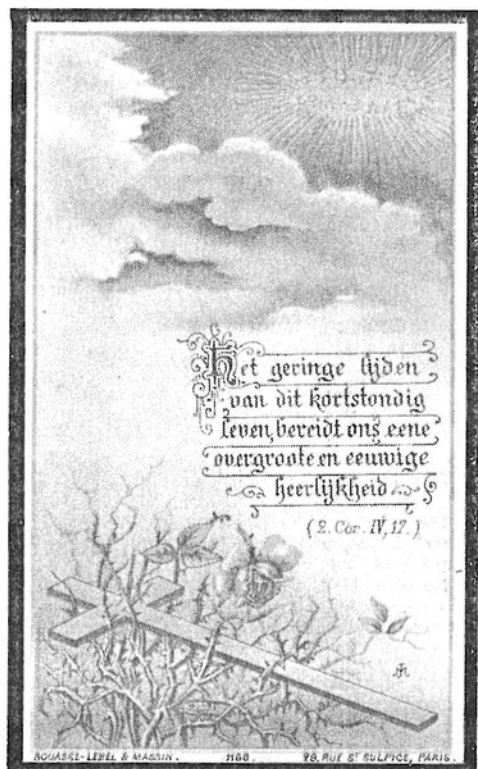
<i>Hoofd der school</i>	—	f. 113,—	<i>p.mnd</i>
<i>Meester Brinkman</i>	—	f. 83,33	"
<i>Meester Louwmans</i>	—	f. 89,—	"
<i>Conciërge</i>	—	f. 13,—	"

Na het overlijden van de heer Rinkes in 1900 trad de heer J. Schmidt eind van dat jaar in dienst als hoofd van de school, wat hij gedurende 34 jaar bleef.

Toen het aantal leerlingen in 1902 175 bedroeg werd er een vierde leerkracht benoemd, te weten: de heer F. Brinkman.

In 1920 werd mejuffrouw Rooswinkel aangesteld en de heren J.H. de Jong en Y. de Jong in 1921 en 1922.

Dhr. Jongejans gaf vanaf 1926 gymnastiek onderwijs.

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER

PETRUS JOHANNES RINKES,

sedert de oprichting 11 Januari 1886 Hoofd der
St. Thomas van Aquino-school,

Echtgenoot van GERARDA PETRONELLA COLLÉE,
geb. te SNEEK 14 April 1861, aldaar over-

leden den 18 Juli 1900, voorzien van de
H. Sacramenten der stervenden en*

den 21 Juli d.a.v. op het R. K.
Kerkhof aldaar begraven.

Indien de rechtvaardige voor zijn tijd sterft,
zal hij in rust zijn. WIJSH. IV : 7.

Zijn aandenken moet blijven voor langen tijd.
ECCL. XL IX : 15.

Die velen onderwezen hebben op de wegen der
gerechtigheid, zullen schitteren als sterren in
eeuwigheid. DEUT. XII : 3.

Nu dan kinderen, luistert naar mij: gelukkig
zijn zij, die mijne wegen bewaren. Luistert naar
de onderrichting en weest verstandig en verwerpt
haar niet. Gelukkig die naar mij hoort.

SPR. VIII : 32, 33, 34.

Onze Vader — Wees gegroet.

HIJ RUSTE IN VREDE.

S. J. SCHMIDT — SNEEK.

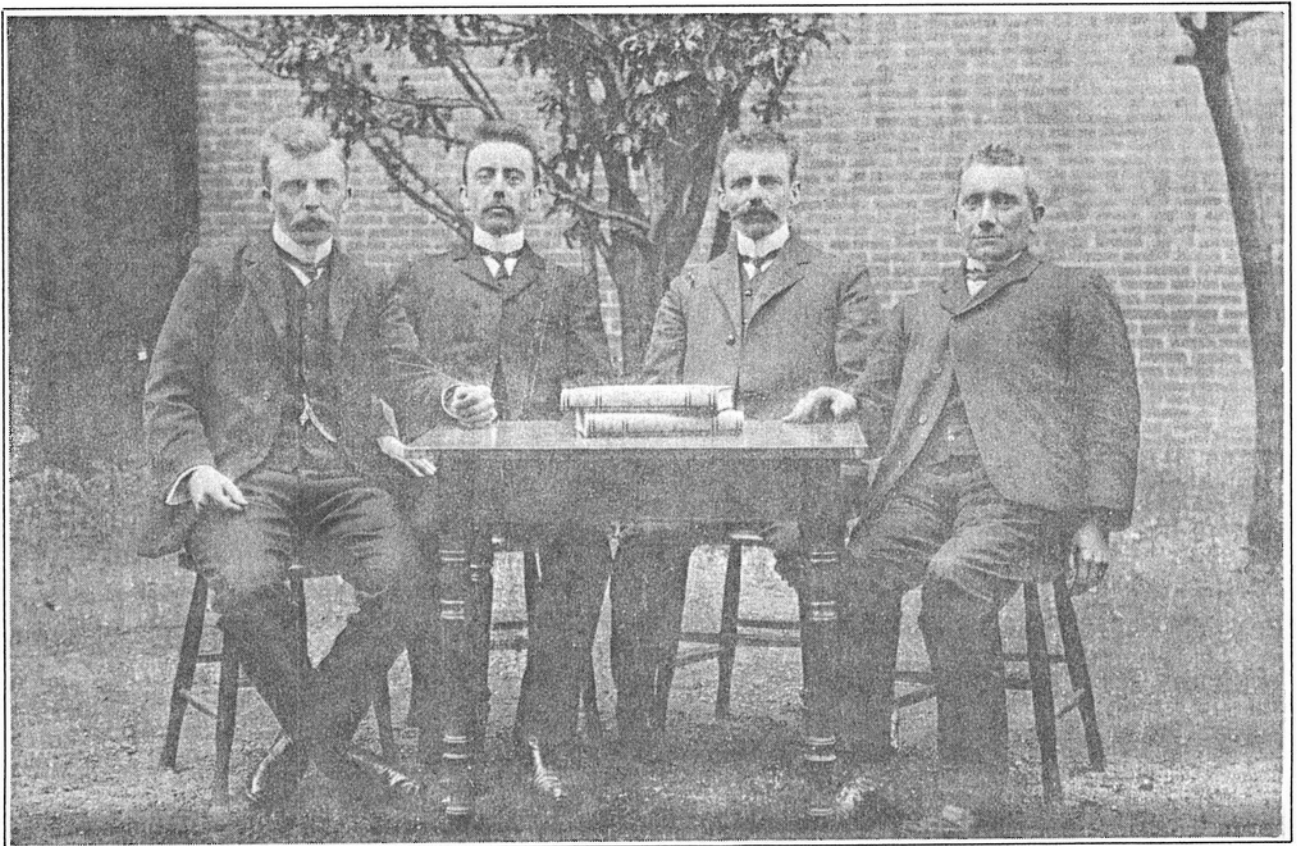
5. VERDERE UITBREIDING

Op 2 juni 1907 werd besloten tot verdere uitbreiding van de school door het bouwen van weer een lokaal.
Als motivering voor deze bouw stond in de stukken

“Een nieuw lokaal te bouwen om een betere vóóropleiding tot toelating Normaal- kweekschool, H.B.S. en gymnasium te kunnen geven.”

Bij deze verbouwing werden tegelijkertijd de patronaatszalen boven de school gesticht om — ‘ook de verzorging der school-vrije jeugd in het patronaat ter hand te kunnen nemen’ —
Deze zaal, is in het Fries Scheepvaartmuseum in zijn gerestaureerde staat te bezichtigen.

Op 13 juni 1920 waren er vijf leerkrachten aan de school verbonden, en werd een van de patronaatszalen als klaslokaal gebruikt.
Het jaar 1920 was trouwens toch een erg belangrijk jaar voor de school, omdat de nieuwe onderwijswet in werking trad.
Dit betekende een gelijkstelling met het openbaar onderwijs. In tegenstelling tot de voorafgaande jaren, waarin de school bekostigd werd door parochie en de ouders zelf, werd de school nu op gelijke voet als het openbaar onderwijs door Rijk en Gemeente bekostigd.

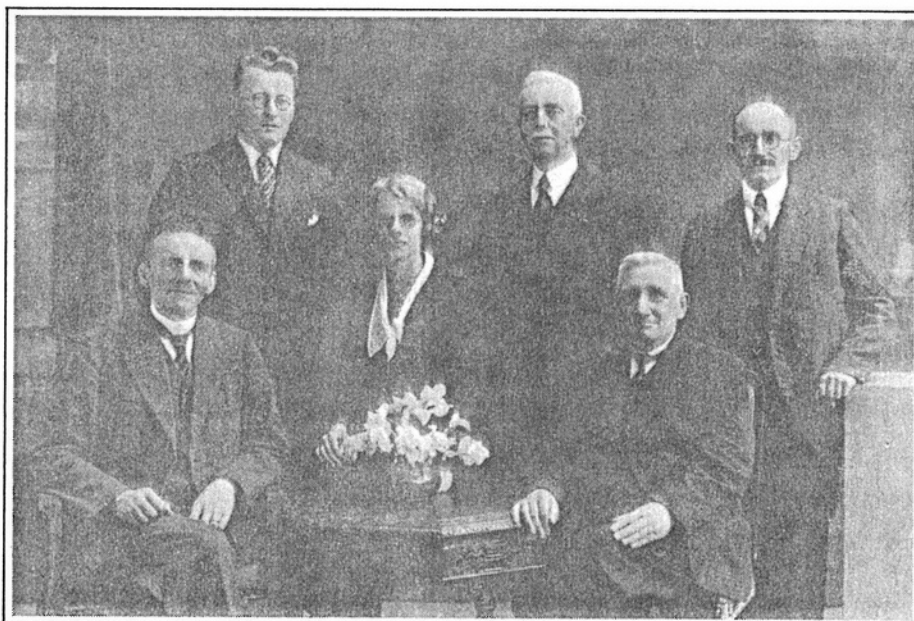

*De heren: Heining, Brinkman, Schmidt en Louwmans.
Het onderwijzend personeel in 1902.
foto: Fries Scheepvaart museum (dames Louwmans)*

Zo rond 1924 was er aan school een leerkracht, die in het bezit was van een aantal stokken, in principe bedoeld als aanwijsstokken, maar ook vaak voor andere doeleinden gebruikt.

Toen Bernard Stockmann (een toepasselijke naam voor dit verhaal) zijn kans schoon zag, verdween hij met de stokken de school uit en deponeerde ze in de Singel, die in die tijd net gedempt werd. Hij deed dit in de hoop dat ze daar voorgoed verdwenen.

Natuurlijk werd dit verdwijnen opgemerkt door de meester en Bernard bekende meteen, waarna hij van huis een oude bezemsteel meenam, zodat de meester vanaf dat moment een nieuwe aanwijs(bezem)stok had. Als het goed is liggen er heden ten dage nog een aantal stokken onder de Singel, die ooit toebehoorden aan één van de leerkrachten van de St. Thomas van Aquinoschool.

*De heren: Jan de Jong, Brinkman, Ype de Jong
Hoofd: J. Schmidt, juffrouw M. Schmidt, dhr. Louwmans.
foto: Fries Scheepvaart Museum (dames Louwmans)*

Vele oud-leerlingen hebben een goeie herinnering aan meester Jan de Jong.

Hij kon maandagsmorgens smakelijk vertellen over het voetballen.

Hij speelde toen in Joure in de R.K. Voetbalclub Friso.

Hij rookte van die sterke Amerikaanse sigaretten.

Hij was komponist van het volgende lied:

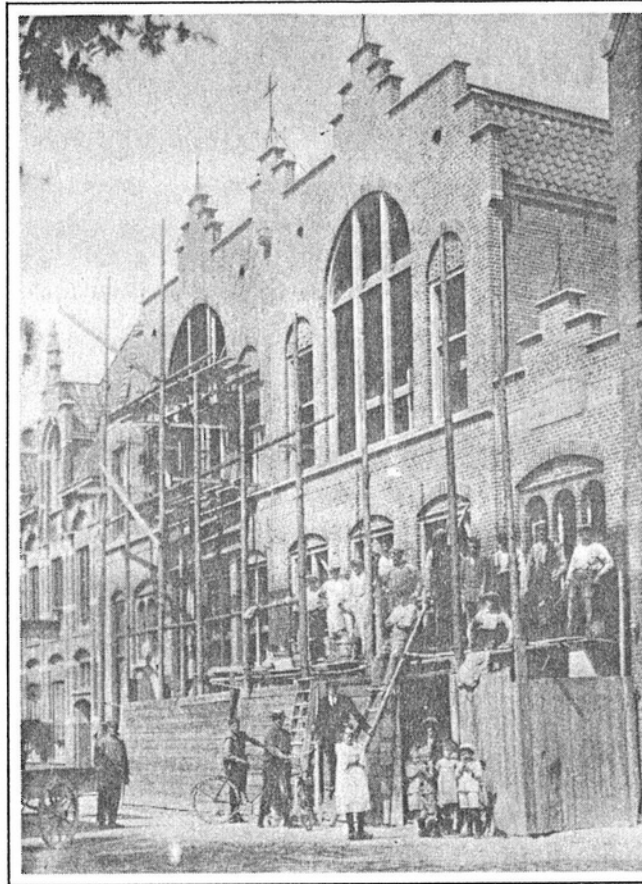
'Het voetbalspel is onze vreugde Ho-jo-ho

Kantoor, fabriek en werkplaats zijn voorwaar al duf genoeg

Wij verkiezen met ons clubje de open lucht en niet de kroeg?

In 1924 kwam er een modernisering van de school tot stand en werd er tevens een uitbreiding met twee lokalen gerealiseerd.

*Hiernaast de foto van de modernisering in 1924, die werd uitgevoerd door de heer Oepke de Vries. Hij had een timmerbedrijf tegenover de school.
(J.J. van Vliet)*

In de uitgave 'Uit de werken van Nicolaas Molenaar' staat over de Thomas van Aquinoschool vermeld:

-Sneek-Hooiblok-Thomas van Aquinoschool 1885-1907 uitgebreid met patronaatslokalen. In 1924 inwendige verbouwing door architect Hoekstra. Onevenwichtig gebouw. Vóór de kap een plat dak met aan twee zijden schilden, zijn boven rondboogvensters veel te kleine, funktieloze trapgeveltjes gezet, welke de ingangspartij ook bezit, zij het in een veel betere verhouding. Op de etage waren twee lokalen van tongewelven voorzien.

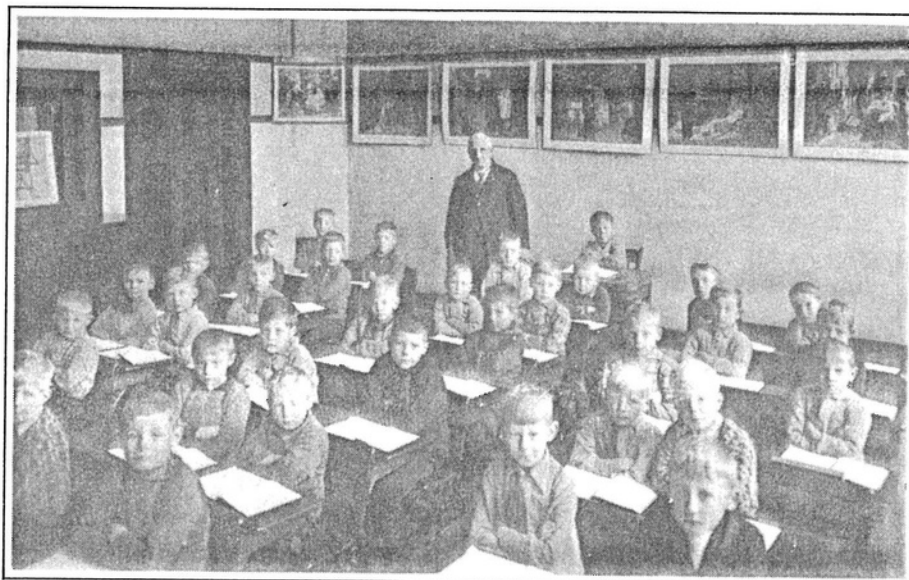
In 1932 werd juffrouw M. Schmidt kwekeling met akte en ook juffrouw F. van de Kallen genoot deze status.

Het kwam er in feite op neer dat deze les gaven als een soort vrijwilligers.

Later echter kregen zij een vaste benoeming aan de school.

Op 1 september 1934 verlieten de heren Schmidt en Louwmans de school en konden na hun lange schoolloopbaan van hun pensioen genieten.

Meester Schmidt stond bekend om zijn schitterende geschiedenislessen, die zo 'beeldend' verteld werden, dat het complete voorstellingen werden. De oud-leerlingen zouden deze lessen dan ook niet snel vergeten. De leerlingen waren door meester Schmidt ook zo getraind in het rekenen, met name hoofdrekenen. Dit bleek toen er een leerkracht proefles kwam geven en konstant gecorrigeerd werd door de leerlingen met de woorden 'fout, meester'. De leerlingen rekenden de sommen sneller uit dan de meester, zodat deze wel even in verlegenheid werd gebracht.

*De laatste klas van meester Louwmans, schooljaar 33/34.
 Met in de meest linkse rij Simon Walta, Aloys de Vries, J. v.d. Ber, Ido Frankena,
 Simmie Dijkstra, Corrie de Ree, Jaap Poiesz, Gerrie de Vries, Johan Jaspers.
 Middelste rij: Jan Tromp, Gerard Lampe, Regnerus Slippens, Koos Altenburg,
 Gerrit Gerritsma, Henk Kruis, Leo Ketelaar, Willy Boermans, Siemon Brouwer,
 Theodorus de Ree, Eppie Meyer, ? Mulder.
 Rechter rij: Hans Tromp, Bertus Andringa, Theo Verwer, Hielke Tromp, Theo
 Hoekstra, Siepie Bouma, Auke Anema, Appie Roosenstein, Theo Faber, ? Faber.
 foto: Fries Scheepvaart museum*

Meester Louwmans was maar liefst 45 jaar aan de Thomas van Aquino-
 school verbonden, een waar record!!
 In deze 45 jaar had hij voornamelijk de jongste leerlingen onder zijn
 hoede.
 Bij de viering van het 50-jarig bestaan van de school had meester Louw-
 mans toegezegd te komen, maar helaas overleed hij vóór 11 januari 1936.

Schoolreisje naar Bergen 1934.

foto: J. Westhof

Toen in 1934 de heer Schmidt met pensioen ging werd als nieuw hoofd benoemd dhr. J.H. Doodkorte.

Reeds na twee jaar hoofdschap mocht hij het 50-jarig bestaan van de school meemaken. Dit werd gevierd op vrijdagavond 10 januari 1936 in het gebouw voor Christelijke belangen.

Het knapenkoor uit de hoogste drie klassen zong o.l.v. dhr. Doodkorte het 'Angelus' en 'Op de grote stille heide' en voerde later op de avond nog een cantate uit, waarbij tableaux werden gegeven, toegelicht door kapelaan Jansen.

<i>Sprekers waren die avond o.a.</i>		<i>Deken van Galkom</i>
<i>Rector de Jong</i>	—	<i>hoofdinspekteur van onderwijs in het aartsbisdom</i>
<i>F.W.C. de Haas</i>	—	<i>voorzitter van kommissie van toezicht op het l.o.</i>
<i>Dhr. Schmidt</i>	—	<i>oud hoofd der school</i>
<i>Dhr. Brinkman</i>	—	<i>oud leerkracht</i>
<i>Dhr. J.H. Doodkorte</i>	—	<i>toenmalig hoofd</i>
<i>Dhr. Blok</i>	—	<i>namens het Dagelijks Bestuur van de gemeente Sneek</i>

*Juffrouw Schmidt met leerlingen in een optocht ter ere van het 40-jarig jubileum van koningin Wilhelmina (6 sept. 1938).
(mevr. Singleton-Schmidt)*

Juffrouw Schmidt was 21 jaar leerkracht aan de Thomas van Aquino-school (1932-1953).

Tegelijk met dhr. Y. de Jong nam zij afscheid van de school en vertrok in 1953 naar Amsterdam.

Het is voor haar niet mogelijk de reünie te bezoeken, maar ze groet hierbij alle bekenden en oud-leerlingen.

Van het aartsbisdom te Utrecht kreeg het schoolbestuur de mededeling alle propaganda uit de school te weren, ook al zouden de beginselen zich daartegen niet aanstonds verzetten.

Als voorbeelden werden o.a. genoemd

Affiches van de SS en NJS mochten niet worden opgehangen op- of in scholen of anders verwijderd worden. Ook voor de huisvlijtentoonseling mochten geen biljetten worden opgehangen, omdat dit werd gezien als verkapte propaganda voor de N.S.B. Door de leerkrachten en leerlingen mochten geen speldjes of insignes worden gedragen.

Het uitreiken van de speldjes voor winterhulp kon tot onrust en wanorde op school leiden. Zij werden ook niet met gelijke waardering uitgereikt, aldus het bisdom.

De lokalen mochten niet worden verhuurd aan de N.S.B., W.A. enz.

Het Duits leer- en leesboek voor het zevende jaar was toegestaan, omdat de inhoud niet van dien aard was dat het geweerd diende te worden.

Als laatste punt werd genoemd het verstrekken van inlichtingen, wettelijk moest dit alleen gebeuren aan het ministerie, de inspektie en gemeente. In andere gevallen diende te worden overlegd met het bestuur.

Een foto van meester Brinkman en zijn klas in 1941.

(J.J. van Vliet)

Meester Brinkman kreeg in de oorlogsjaren bij zijn 40-jarig jubileum wel een zeer praktisch kado aangeboden van het jubileumkomité, bestaande uit de heren G. Lampe, Tromp en R. Graafsma, te weten: "een paar mud kolen".

Ondanks alle maatregelen en mededelingen van het bisdom werd in 1944 de school toch bezet door de Duitse overheersers.

Dit had enkele ingrijpende consequenties voor de school, maar het onderwijs aan de jeugd moest doorgaan.

Klas 1 en 2 werden ondergebracht op de Singel, waar thans de huidige pastorie staat.

Klas 3 t/m 6 kregen les in een magazijn van de familie Lampe aan de Kruizebroederstraat.

De schoolbanken, boeken, kaarten, schriften, kortom alles wat nodig was voor het onderwijs moest worden verhuisd.

Al het materiaal moest één of twee trappen worden opgesjouwd, want de derde en vierde klas kregen les op de eerste verdieping en de vijfde en zesde klas op de tweede verdieping.

De voorzieningen waren vanzelfsprekend niet ideaal; er was geen verwarming en geen toilet. Bij 'hoge nood' moest een leerling één of twee houten trappen af, door de Kruizebroederstraat, door het steegje naast de vroegere 'Gouden Leeuw' vervolgens de Prins Hendrikkade over steken en bij de brug wachtte de verlossing bij de openbare waterplaats.

De hele dag door was dit voor de leerlingen een doorgaande route.

In de wintermaanden werd de situatie daar onhoudbaar, door het gebrek aan verwarming.

Er moest weer worden verhuisd. Ditmaal naar het Bonifatiushuis. De lessen vonden plaats in de lokalen van de oude bewaarschool. De kinderen gingen toen halve dagen naar school. Verscheidene leerkrachten van de jongensschool waren in die tijd ondergedoken en juffrouw Stockmann werd ingeschakeld om ook de jongens les te geven.

Zo gaf ze 's morgens les aan de jongens en 's middags aan de meisjes. De daaropvolgende week werd het rooster omgedraaid.

Gedenk in Uw godvruchtige gebeden
de Ziel van

JOHANNES SCHMIDT,

Weduwnaar van GEERTRUIDA MARTINA YPMA.

geboren te Noordhorn 6 Februari 1869, voorzien van de H.H. Sacramenten der Stervenden overleden te Sneek 6 September 1943 en begraven 9 September d.a.v. op het R.K. Kerkhof aldaar.

Uitgeput waren zijn krachten, zijn geest was uitgedoofd — een schaduw werd hij van zijn verleden. Maar „Zo is het met de opstanding der doden: het wordt gezaaid in bederf, het verrijst onbederfelijk. Het wordt gezaaid in oneer, het verrijst in heerlijkheid. Het wordt gezaaid in zwakheid, het verrijst in kracht.”

(1 Cor. XV 42 en 43)

Velen gedenken zijn lessen en zijn voorbeeld uit hun prille jeugd: „Wie de geboden onderhoudt en ze leert, hij zal groot worden genoemd in het rijk der hemelen.” (Mt. V 19)

„De armen had hij altijd bij zich” (Mt. XXVI: 11) en „weldoend ging hij bij hen rond.”

(Hand. X: 38.)

Zij zijn zijn pleitbezorgers bij God. Moge God hem spoedig met zijn vrouw verenigen!

Zijn kinderen waren zijn zorg en zijn vreugde; zij waren bezorgd voor hem en wilden hem vreugde zijn. Voor zijn zielerust vragen zij het gebed van allen, die hem kenden en waardeerden.

Moge hij rusten in vrede. Amen.

K 2237

Vele oud-leerlingen herinneren zich nog goed de invloed van dhr. J. Doodkorte, zoals

- de maandelijks vieringen in de hal rondom het Heilig Hart beeld;
 - zijn hobby, de gregoriaanse kerkmuziek en het lesgeven voor het diploma 'Gregoriaanse zang';
 - zijn invloed op de jongens die naar het koor gingen o.l.v. dhr. Flusie van Bergen;
 - de kommando's van meester Doodkorte tijdens de lessen:
'pen-droog-gleuf' en 'boekje-klem';
 - het lied dat op de verjaardag van de Deken van Galkom op 17 oktober werd gezongen voor de telefoon:
Heil U, Heil U, Heil U
God spaar hem, God spaar hem
God spaar hem, spaar hem, nog menig jaar.
dit lied werd ingestudeerd en gemaakt door meester Doodkorte;
 - ook vrolijker liederen werden gekomponeerd, b.v.
Bij ons in Sneekio, komt op zijn rossio
Sint Nicolaasio, met Pierbaasio
en wij, wij kinderenio, hebben geen vresio
voor het zwarte knechio, van de goede Sintio.
-

DE SPEELKWARTIEREN

In die tijd speelden de speelkwartieren zich af op de harinxmakade, van de school tot aan de 'elektrische' brug.
Vele oud-leerlingen herinneren zich deze speelkwartieren tussen de vrachtwagens en de vaten en balen op de kade als een heerlijke ontspanning.

1952-EEN ZEVENDE KLAS

Na het schrijven van een verontruste ouder in verband met de opleiding voor een toelatingsexamen van de H.B.S., besloot het toenmalige hoofd, dhr. Doodkorte tot het oprichten van een brugklas, een zogenaamde 7e klas. Deze klas zou worden toevertrouwd aan de leerkracht van de vijfde klas dhr. Kalthof.

1953-EEN FRIES-SPREKENDE LEERKRACHT?????

Bij het afscheid van dhr. Y de Jong en juffrouw M. Schmidt als leerkrachten van de school, gaf R.J. Sipkens, inspekteur van het lager onderwijs, het schoolbestuur in ernstige overweging om bij een eventuele vacature een onderwijzer aan te trekken die de Friese taal machtig zou zijn.

Zoals blijkt uit oudere foto's was er in vroegere tijden al sprake van schoolreisjes.

De eerste foto's waarop we dit bevestigd zien, dateren uit 1926 en hadden toen als bestemming: Appelscha.

In 1939 werd dhr. Doodkorte door het R.K. Kerkbestuur verzocht een officieel schoolreisje in te voeren, bedoeld voor **alle** kinderen, ook voor de leerlingen waarvan de ouders het schoolreisje niet konden betalen. Ieder jaar, uiterlijk een maand voor de grote vakantie zou er in een schoolvergadering de aard van het schoolreisje worden besproken en de wijze waarop een eventueel tekort zou kunnen worden aangevuld.

De schoolreisjes kregen o.a. als bestemmingen: Appelscha, Eelde, Emmen en Bergen aan Zee.

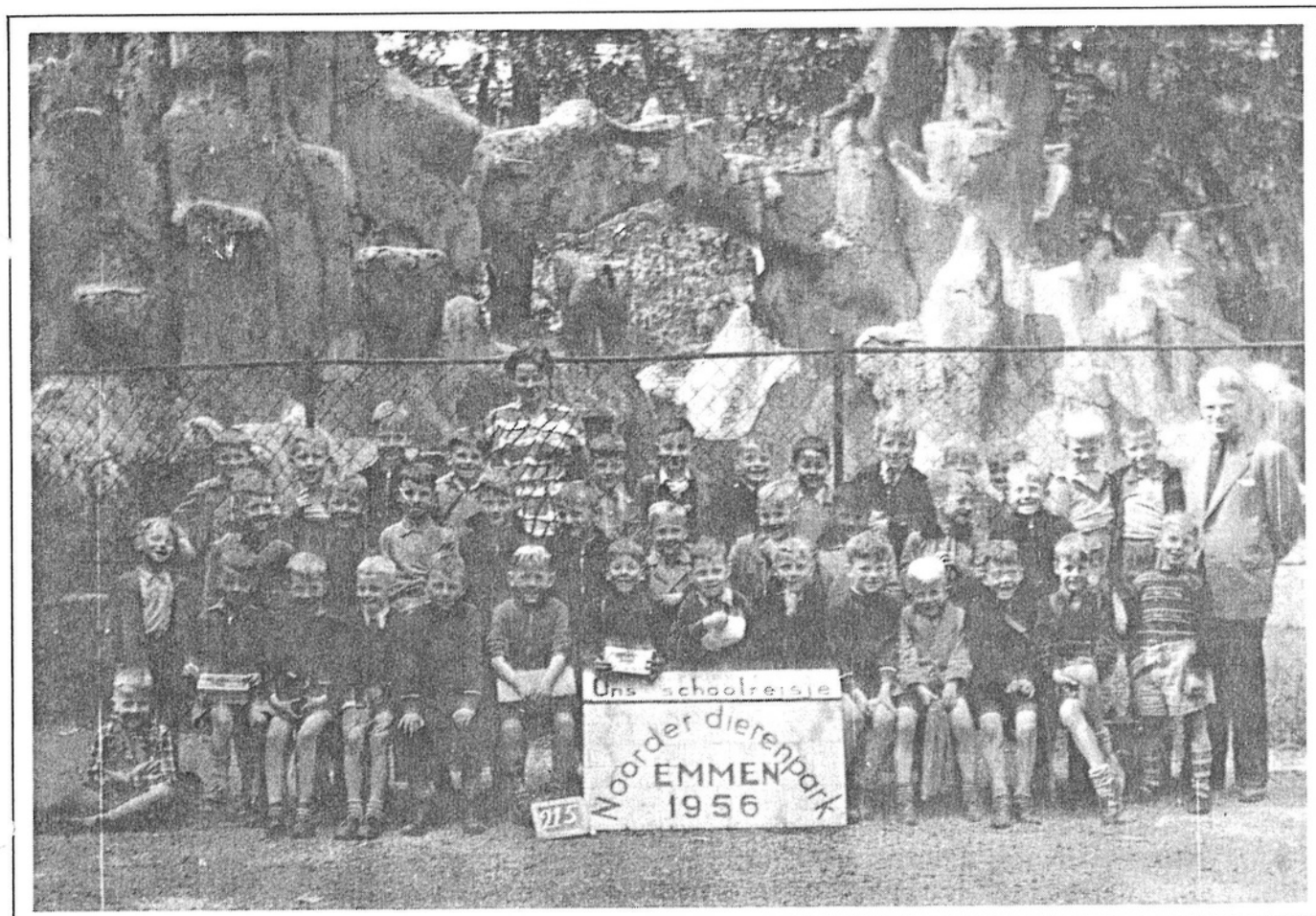

foto: T. v.d. Zee Schoolreisje naar Emmen – 1956

Door het schrijven van een oud-leerling werd een indruk gegeven van het personeel in de oorlogsjaren en daarna:

- klas 1 42/43 – Juffrouw Schmidt
- klas 2 43/44 – Meester Y. de Jong
- klas 3 44/45 – Meester v.d. Berg (Juffrouw Postma)
- klas 4 45/46 – Meester Dorrestein (Juffrouw Verwer)
- klas 5 46/47 – Meester S. Doodkorte
- klas 6 47/48 – Meester J. Doodkorte

Het 75-jarig bestaan van de school werd gevierd in de grote zaal van Hotel Hanenburg als een feestelijke ouderavond met genodigden. Na een aantal toespraken en felicitaties voerden 55 leerlingen onder leiding van Meester M.C. Corbier een musical op 'Tijl Uilenspiegel'. Dhr. A. Roosenstein tekende de decors voor deze musical.

Dat het onderwijs veranderde bleek wel uit de toespraak van het toenmalige hoofd dhr. I. de Jong.

Hij meende dat het onderwijs de kinderen zou moeten vormen tot zelfstandig denkende mensen; niet alleen methode's en inrichting van de school vond hij belangrijk, maar vooral de sfeer op school en de verhouding tussen leerlingen, ouders en leerkrachten.

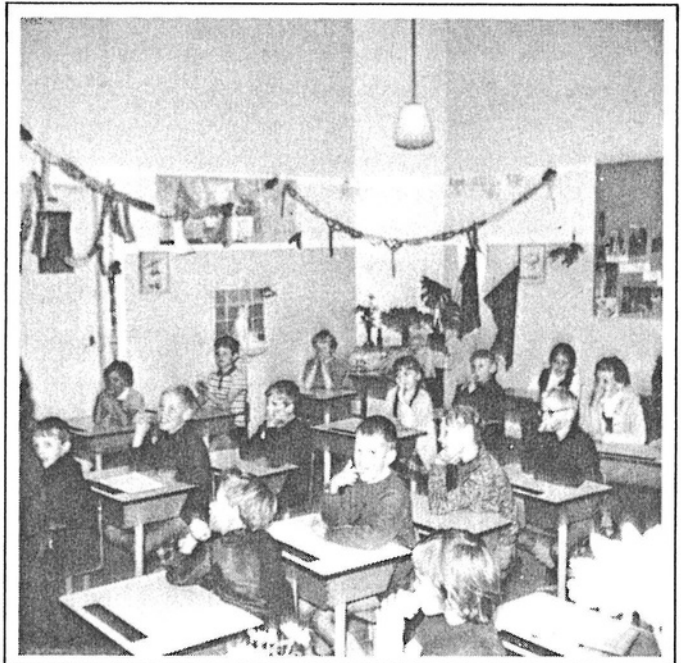
Dhr. de Jong was de opvolger van dhr. J.H. Doodkorte en dus het vierde hoofd der school in deze rij.

Hij was aan school verbonden van 1-9-59/31-8-65.

Bij het 75-jarig bestaan van de school bedroeg het aantal leerlingen 230, verdeeld over zes leerkrachten.

foto's van een derde klas 1964/65

(Mieke van Santen)

WEER EEN STUKJE VOORUITGANG

Dat er op school inmiddels een ouderkomité was opgericht, blijkt uit het feit dat er januari 1961 in het krantebericht over het 75-jarig bestaan van de school vermeld stond, dat de school namens het ouderkomité een bandrecorder mocht ontvangen.

Voorzitter van het ouderkomité was dhr. S.J. Draisma, die ook de leiding had van deze feestelijke ouderavond.

Tot 1963 bleef het kerkbestuur de R.K. jongensschool runnen en het armbestuur de meisjesschool 'St. Bonifatius'.

In januari 1963 kwamen deze beide scholen samen met de Uloschool 'St. Jozef' onder een zelfstandig bestuur: 'De stichting R.K. scholen Sneek'.

De akte bij oprichting van de stichting werd opgemaakt door notaris Galama en vermeldde als leden:

de heren: S.J. Draisma
H.F. de Grijs
H.S. Hamersma
A.D. Kamsma
P.F.J. Westra
mevrouw: J.T. Scheltinga-Krekel

Na 1963 was het afgelopen met de R.K. jongensschool, want vanaf die tijd was de bevolking van de St. Thomas van Aquinoschool gemengd, evenals de leerlingen van de St. Bonifatiuschool.

Tot 1963 werd steeds de naam jongensschool gebruikt, maar toen in dat jaar ook meisjes de school gingen bezoeken werd de school met zijn officiële naam aangeduid.

In de oudste stukken staat echter nog Thomas van Aquineschool, evenals op de gevelsteen in de hooiblokstraat uit 1885.

Schoolhoofden sinds 1886:

Dhr. P.J. Rinkes	1886 - 1900	14 jaar
" J. Schmidt	1900 - 1934	34
" J.H. Doodkorte	1934 - 1959	25
" W.I. de Jong	1959 - 1965	6
" P.J. Tiel Groenestege	1965 - 1985	20
Mevr. J.J.M. Walda	1985 - heden	1
		100 jaar

In 1933 werd er achter de meisjesschool een nieuwe kleuterschool gebouwd, aan de Boeierstraat. Ook de jongens bezochten deze kleuterschool en kwamen later op de Hooiblokstraat terecht.

Pas in 1964 is de schoolstichting gestart met kleuteronderwijs in een lokaaltje, dat gehuurd werd van de pasgebouwde Christelijke school.

Er was inmiddels toestemming gegeven om een R.K. kleuterschool te bouwen volgens rijksregeling.

Als argument voor bouw en oprichting had de stichting opgegeven: dat de uitbreiding van de gemeente Sneek het noodzakelijk maakte dat er behalve de bestaande kleuterschool aan de Boeierstraat nog een kleuterschool in de Lemmerwegwijk en een in de Noorderhoek zou komen. Vele kleuters van onze parochie in die wijken bezochten toendertijd niet-katholieke scholen.

De kleuterschool werd later gehuisvest in een één-klassig gebouwtje aan de Lemmerweg en werd kleuterschool 'Doornroosje' genoemd.

In januari 1983 kwam er een tweede kleuterklas bij, welke gehuisvest werd in een leeg lokaal van de Thomas van Aquinoschool. Met het oog op de toekomst, de vorming van een basisschool, was dit een leuke vorm van integratie.

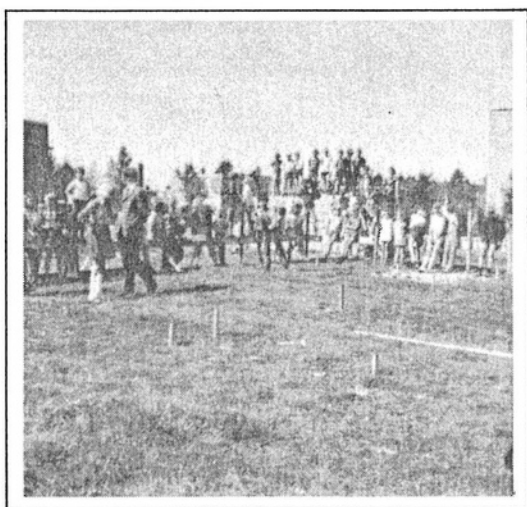
4e klas in juni 1969 (foto: Lieke Tromp)

1970 — Net zoals bij de oprichting van de St. Thomas van Aquinoschool werd er voor een nieuwe school weer een beroep gedaan op de parochianen en wel in de vorm van een burgerzinlening t.b.v. de bouw van een nieuwe r.k. lagere school.

Na het intekenen echter bleek het rijk te hebben besloten geen goedkeuringen meer te verlenen voor burgerzinleningen zodat de gemeente verplicht was financieel garant te staan voor het nieuwe schoolgebouw aan de Louw Doniastraat.

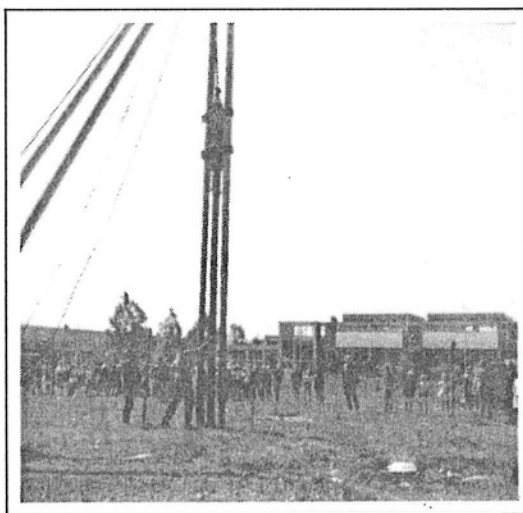
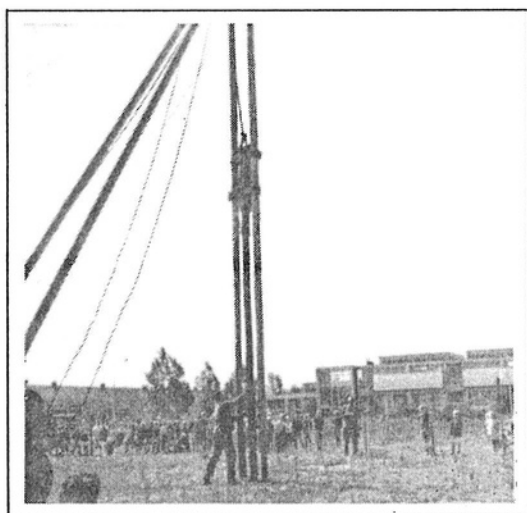
Onder het bestuur van dhr. Bekema en op aandringen van dhr. Unema, inspekteur van het lager onderwijs werden de plannen voor de bouw goedgekeurd.

Onder de supervisie van de huidige directeur van gemeentewerken, dhr. Jellema en de dagelijkse leiding van dhr. de Goede werd er met de bouw begonnen.

mei 1970

*de 1e paal
voor het nieuwe
schoolgebouw*

*(foto's
Jos van Hulsen)*

In september 1971 werd het nieuwe gebouw geopend door kapelaan Jos Beeres.

De verhuizing van de Hooiblokstraat naar de Louw Doniastraat geschiedde met particuliere auto's en vrijwilligers.
Een van die vrijwilligers was o.a. Jan v.d. Akker.

In de nieuwe school werd begonnen met 7 groepen leerlingen, waarvan er één in de aula werd gehuisvest, nl. de eerste klas o.l.v. Cissy Kramer.
De overige leerkrachten, die in het splinternieuwe gebouw mochten beginnen waren: in de tweede klas, Dinie Doedel, meester Jan Mulder had de derde klas en Marian Veersma de vierde klas Jos van Hulsen was de meester van de vijfde klas en Jurjen de Jong en Piet Tiel-Groenestege beide een zesde klas.

Piet Tiel-Groenestege was het vijfde hoofd van de school en de opvolger van W.I. de Jong in 1965.

De helaas veel te jong overleden Dinie Doedel werd later vervangen door Louise Wierdsma.

Door de verhuizing en het verlies van de centrale functie van de school werd deze 6-klassig en verliet Jurjen de Jong in 1972 de school om te gaan studeren.

Later zou de school nog 5-klassig worden door een dalend leerlingenaantal.

*Leerlingen
van de
Thomas van
Aquinoschool
doen hun
1e communie
in 1970.
Het was de
klas van
Juf Marian
Veersma en
de kapelaan
was:
Jos Beeres.*

foto: Marian Blom

DE BASISCHOOL, AUGUSTUS 1985

Nog maar kort geleden kwam er een grote onderwijsvernieuwing tot stand:

'Het vormen van een basisschool'; het kleuter- en lager onderwijs verdwenen en er verscheen een school voor kinderen van vier tot twaalf jaar. Er vond ook een hoofdenwisseling plaats: het hoofd van de kleuterschool, Irene Walda, werd in augustus 1985 hoofd van de basisschool. Zij werd het zesde hoofd van de school in honderd jaar.

Met 150 leerlingen werd dit jaar gestart en dit aantal is inmiddels gegroeid naar 166 leerlingen.

Ondanks de vele veranderingen in de afgelopen honderd jaren is de naam van de school nog steeds dezelfde gebleven

'Thomas van Aquinoschool'.

- Van een twee-klassige school groeide deze naar een zeven-klassige jongensschool.
- Van een jongensschool werd het een gemengde school.
- Van een oud, tot drie keer toe verbouwd, gebouw ging men naar een splinternieuw schoolgebouw.
- Van een lagere school veranderde de school in een basisschool.

Veel is er veranderd, maar de naam niet.

Het zal veel oud-leerlingen en leerkrachten genoeg doen nog steeds dezelfde school te bezoeken, zij het in een ander jasje.

Thomas van Aquino werd zo wijs bevonden, omdat hij zoveel respect had voor de wijsheid van zijn voorgangers.

Ook de huidige leerkrachten zullen respect moeten tonen voor hun voorgangers, want zij waren bezig met hetzelfde doel, zij het onder veel zwaardere omstandigheden.

Wij zijn hen dankbaar dat ze de school in deze afgelopen honderd jaar hebben opgebouwd en wij hopen dat wij gezamenlijk; bestuur, ouders en leerkrachten, de school verder mogen opbouwen tot een instituut dat zijn naam waardig blijft:

THOMAS VAN AQUINO

Irene Walda

Het team dat de volgende honderd jaar is gestart bestaat uit de volgende personen:

Anneke Graafsma	– groep 1 – jongste kleuters
Irene Walda	– groep 2 – oudste kleuters (hoofd)
Dorien van de Poel	– groep 2 – oudste kleuters
Klaske Landman	– groep 3 – klas 1/2
Paula Overwijk-Reith	– groep 4 – klas 2/3
Gerard Poiesz	– groep 5 – klas 3/4
Jan Huitema	– groep 6 – klas 5/6
Piet Tiel-Groenestege	– groep 7 – klas 5/6
als part-timers:	
Marian de Jong-Veersma	
Ria Rypkema- van Veen	
Rietke Mollema-Abeln	

Gegevens voor dit gedenkboek zijn verkregen uit:

- Artikelen Sneeker krant
- Kerkarchief
- Fries Scheepvaart Museum (dames Louwmans)
- De werken van Nicolaas Molenaar.

Vormgeving en Druk:

Offset-Snelrukkerij Tj. de Haan
Parkstraat 2, 8601 GS Sneek. Tel. 05150-18473

Foto's en informatie van oud-leerlingen en -leerkrachten.

Snekers gaven eeuw geleden gul voor rk lagere jongensschool

SNEEK - Het betrekkelijk nieuwe gebouw aan de Louw Doniastraat in Sneek doet het nauwelijks vermoeden, maar het is toch wel degelijk waar, dat de Sint Thomas van Aquinoschool dit jaar haar eeuwfeest kan vieren. Wie als een ongelovige Thomas blijft twifelen, moet het door schooldirecteur Irene Walda zo fraai geredigeerde gedenkboek er maar eens op nalezen.

Daarin is zelfs een intekenlijst afgedrukt met namen van bekende (en vooral flink in de slappe was zittende) roomse Snekers, die in 1882, een jaar of zes dus vóór de feitelijke opening, geld in een oprichtingsfonds stortten. Daar waren hele mooie bedragen bij. Eén gulle gever kwam zelfs met duizend gulden - allesbehalve een fooi, zeker in die dagen - over de brug...

Van dat geld, plus wat er zoal tijdens de kerkcollectes werd ingebeeld, kocht het rooms katholieke kerkbestuur, dat tegelijk het schoolbestuur vormde, een pand aan de binnen de stadgrachten liggende Hooiblokstraat. Tot vijftien jaar geleden is dat gebouw, enkele keren uitgebreid en gemoderniseerd, door honderden leerlingen bezocht. Van het mannelijke geslacht wel te verstaan,

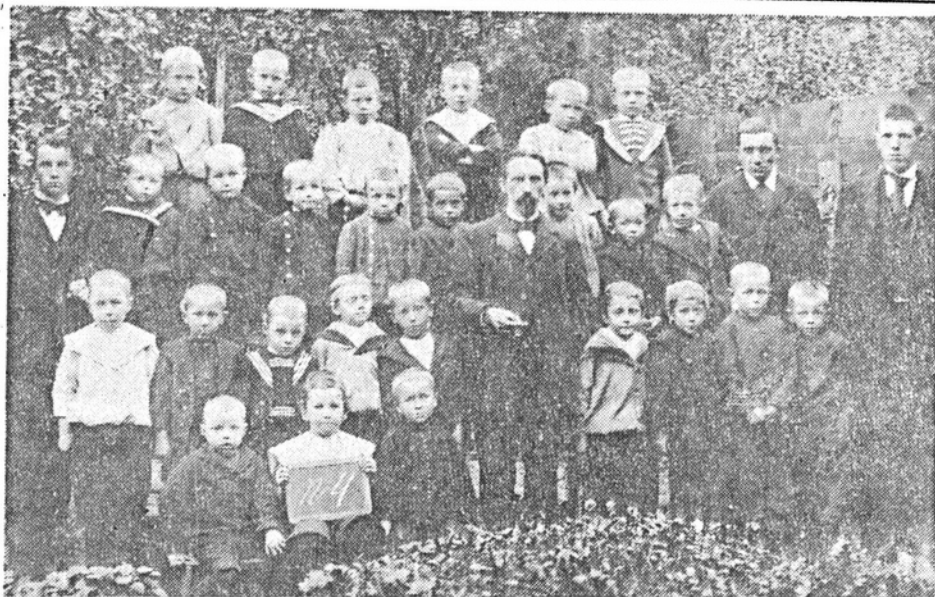
want net als in zovele andere plaatsen ging het hier om een afzonderlijke jongensschool. De meisjes hadden in Sneek kennelijk een streepje voor, want die kregen al vier jaar eerder (van nonnen) les in rekenen, schrijven en, niet te vergeten, nuttige handwerken.

Telde de Thomas van Aquinoschool in het allereerste begin een dikke honderd leerlingen, tijdens de viering van het 75-jarig bestaan - vlak voor de integratie met de Sint Bonifatius-meisjesschool - stond dat cijfer op 230. Op dit moment herbergt deze basisschool 166 kinderen, verdeeld over zeven groepen. Rooms katholiek zijn ze niet allemaal meer. Dat percentage schommelt rond de veertig, even hoog als dat van het aantal niet-kerkelijken. 'Overige geloven' maken

de resterende twintig procent uit. Nog een cijfer: er zijn acht leerkrachten, exclusief de drie parttimers.

Dat schoolteam heeft zich de afgelopen maanden, en vooral de laatste weken, samen met ouders en schoolbestuursleden uit de naden gewerkt voor het op poten zetten van een aantrekkelijk jubileumfeest. Een blik in het programmablaadje leert, dat men daar aardig in lijkt te slagen. Er wordt niet één dag feest gevierd, maar een hele week - van 2 tot en met 7 juni. Iedere dag valt er voor de kinderen of hun ouders, of voor de ouders met kinderen, iets leuks te beleven. Om maar wat te noemen: een ballonwedstrijd, een sportdag, een feestavond, een 'antieke dag' en, al bijna traditiegetrouw, een reünie voor oud-leerlingen.

Voor die laatste activiteit hebben zich al driehonderd mensen aangemeld. Ongetwijfeld zullen de meesten een kijkje

Een klasfoto uit 1898, gemaakt 'ter herinnering aan het Kroningsjaar', zoals er boven de goed bewaarde prent staat. In het midden staat schoolhoofd J. P. Rinkes. Tweede van rechts is J. H. Louwmans, die als onderwijzer het langst aan de school verbonden was, namelijk van 1889 tot 1934.

nemen bij het oude schoolgebouw, dat nu een onderdeel vormt van het Fries Scheepvaart Museum. Mag er van binnen veel zijn aangepast, het exterieur is vrijwel onveranderd gebleven. Zelfs de op de muur aangebrachte naam is er nog. 'Thomas van Aquine', niet met een o

maar met een e, is er te lezen. Waarmee het flauwe grapje, als zou de school destijds vernoemd zijn naar de grootvader van de huidige president van de Filippijnen, in plaats van naar een heilig verklaarde kerkleraar, voorgoed naar het land der fabelen is verwezen.

Aan de opening van de school aan de Hooiblokstraat gingen twaalf jaar van voorbereiding en vooral geld sparen vooraf. Vanaf 1873 werd er in de katholieke kerk ieder kwartaal een kollekte gehouden voor de oprichting van de school. Pas in 1920 werd het bijzonder onderwijs gelijkgesteld met het openbaar onderwijs. Daarvóór moesten de bijzondere scholen vrijwel geheel betaald worden door de parochie en de ouders. De kollektes in de kerk liepen blijkbaar voorspoedig. In 1876 werd tenminste het plan opgevat om een katholieke school te vestigen in het Gesticht voor Armen en Wezen aan de Kruizebroederstraat. Daar zag men later weer van af, omdat het kerkbestuur door ekstra gift in staat werd gesteld een eigen pand aan te kopen.

Voor drieënveertig honderd gulden werd het huis van Minne Harm van der Meer aan de Hooiblokstraat gekocht. Op 11 januari 1886 konden de onderwijzers J.P. Rinkes en G.H. Laagland in het nieuwe gebouw aan de slag. Op dat moment telde de school al negenentachtig leerlingen. Drie jaar later kon er een derde onderwijzer aangenomen worden, terwijl in 1890 de school zijn eerste uitbreiding onderging. Het huis van de heer Obbema naast de school werd er bij gekocht, en in de tuin werd een derde lokaal gebouwd. Na nog een aantal kleinere verbouwingen volgde in 1924 een grote modernisering, waarbij tevens twee lokalen bijgebouwd werden.

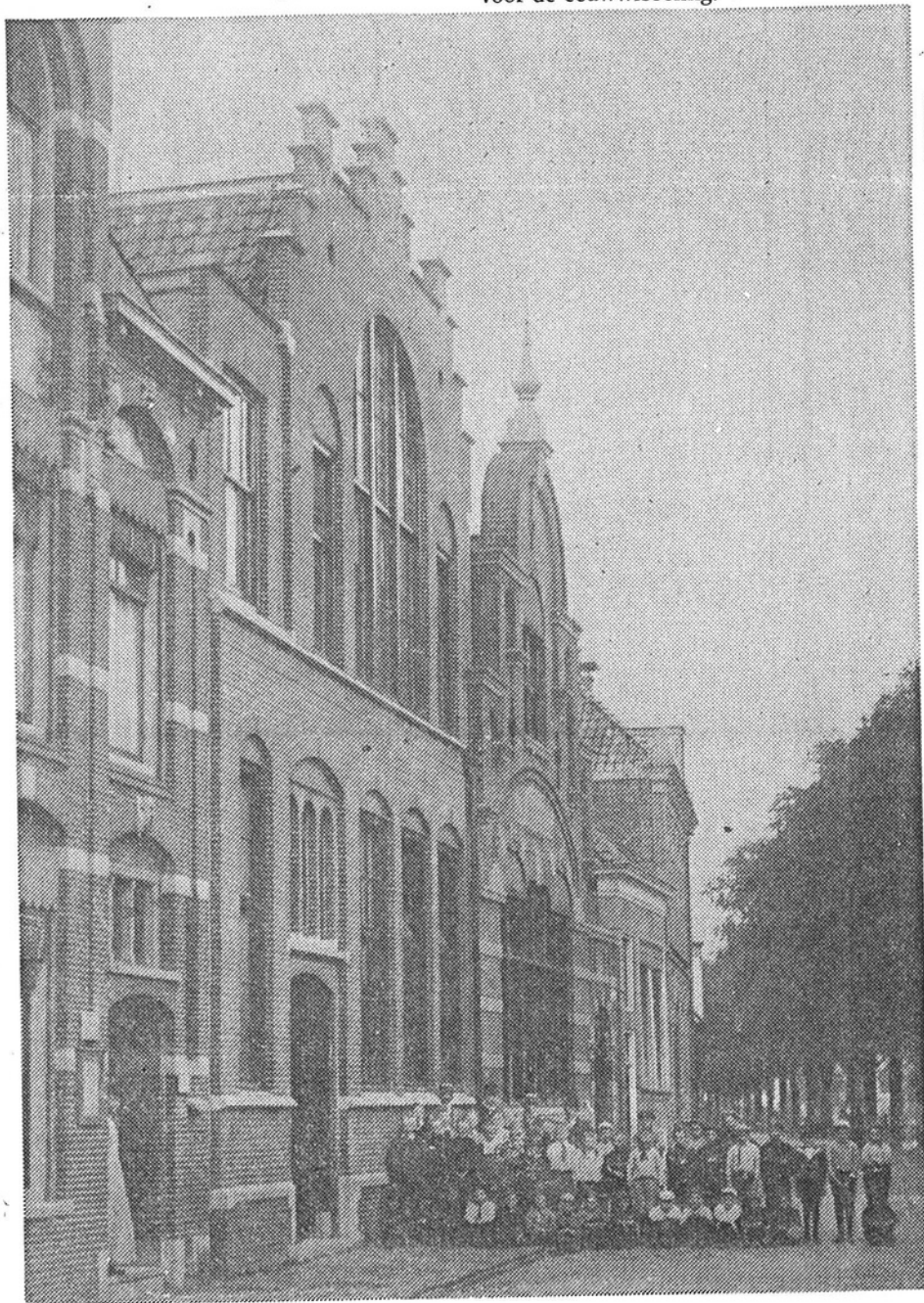
Ook voor de Thomas van Aquinoschool was de Tweede Wereldoorlog een moeilijke periode. In 1944 werd de school bezet door de Duitsers, en moesten de leerlingen een ander onderkomen zien te vinden. De jongste kinderen kregen les op de Singel, waar nu de huidige pastorie staat. De hogere klassen werden ondergebracht in een magazijn van de familie Lampe aan de Kruizebroederstraat. Het was nogal behelpen in dit gebouw. Zo was er geen verwarming en een toilet ontbrak ook al. Kinderen met hoge nood moesten naar de openbare waterplaats bij de Koninginnebrug. Vanwege de kou moest in de wintermaanden opnieuw verhuisd worden. In het Bonifatiushuis kregen de kinderen les van juffrouw Stockman. Zij was ingeschakeld omdat verschillende onderwijzers ondergedoken waren.

De Thomas van Aquinoschool heeft een aantal legendarische leerkrachten gehad. Het rekord kwa aantal dienstjaren is in ongetwijfeld in handen van meester Louwmans. Vanaf 1889 is hij vijfënveertig jaar lang verbonden geweest aan de katholieke jongensschool. Veel oudere lezers zullen zich ook meester Doodkorte kunnen herinneren. In 1934 werd hij benoemd als hoofdonderwijzer. Hij zou dat blijven tot 1959, toen de heer De Jong hem opvolgde. Tot 1963 werd het kerkbestuur tevens het bestuur van de school. In dat jaar werd de Stichting R.K. scholen Sneek opgericht, die behalve de Thomasschool ook de Bonifatiuschool en de St. Jozef-mavo onder haar hoede kreeg. Datzelfde jaar betekende ook het einde van de aparte jongens- en meisjesscholen in Sneek. Sinds 1963 is de bevolking van beide katholieke basisscholen gemengd.

In de week van twee tot en met zeven juni zal het eeuwfeest van de Thomas van Aquinoschool uitbundig gevierd worden. De leerlingen van de school openen de week met een ballonnenwedstrijd. Verder staat er voor die week een sportdag (dinsdag) en een feestdag (vrijdag) op het programma. Vrijdags is er ook een feestavond voor de ouders van de leerlingen. De laatste dag van de feestweek begint om half elf met een receptie die tot twaalf uur zal duren. Aansluitend is er een reünie speciaal voor de oud-leerkrachten van de school,

terwijl de oud-leerlingen om half twee bijeenkomen. Dan staat ondermeer een bezoek aan de oude school op het programma en een wandeling door Sneek. Oud-leerlingen die zich niet hebben opgegeven voor de reünie kunnen 's middags vanaf half vier even binnen lopen in de feesttent die op het schoolplein opgezet zal worden.

De oudste foto die er bestaat van de Thomas van Aquinoschool. Hij dateert van voor de eeuwwisseling.

Thomas van Aquinoschool viert in juni honderdjarig bestaan

SNEEK - In 1886 werd de rooms-katholieke jongensschool Thomas van Aquino in Sneek opgericht. Nu, honderd jaar later, bestaat de school nog steeds, zij het dat zij een flink aantal wijzigingen heeft ondergaan in de loop der jaren. Zo is er al meer dan twintig jaar geen sprake meer van een jongensschool. Ook de huisvesting veranderde ingrijpend. In 1970 verhuisde men naar het huidige gebouw aan de Louw Doniastraat, maar verreweg het grootste deel van de geschiedenis van de Thomas van Aquinoschool speelt zich in het pand aan de Hooiblokstraat af, nu een deel van het Fries Scheepvaartmuseum.

BIJ DE FOTO BOVEN:

De laatste klas van meester Louwmans in 1933. Voorste rij, eerste bank: Frans Fluitsma, Frans Roostenstein, B. Blom; tweede bank: Lammert de Jong, Johan de Vries; derde bank: Antoon Brouwer, Benni Anne-ma, J. van der Werf; vierde bank: Theo Kuipers, Rein van Vliet; vijfde bank: Johan Woldering, Gerard Poiesz. Achterste rij, voorste bank: Piet van Noord, Jouke de Ree; tweede bank: Nico Altenburg, R. Slip-pens (?); derde bank: Jan Toor, Leo Boer-mans. Staand van links naar rechts: Heppe de Vries, Sjors van Vliet, Piet Kroon, ?, Bobbi de Jong, Piet Oosterbaan, meester Louwmans en Frans Hofstede.

Jong in oud op Sneker school

SNEEK - In en bij de rooms katholieke Thomas van Aquinoschool in Sneek herleefden gisteren oude tijden. Zowel de leerlingen als de onderwijzers waren gestoken in pake- en beppekieren, meestal „âld makke nij", maar soms ook echt oud. Op het schoolplein, in de lokalen en op de gang werden spelletjes gedaan, die jaren geleden nog in de mode waren. De meeste kinderen hadden bij het hoepelen, kegelen, toppen, steltlopen en andere „antieke" activiteiten in het begin dan ook alle moeite om het handigheidje onder de knie te krijgen. De spelletjesdag had alles te maken met het honderdjarig bestaan van deze school. De hele week vonden in verband hiermee al leuke en gezellige dingen plaats. Het minder mooie weer mocht de pret nauwelijks drukken. Voor de kinderen vormde de verkleedpartij-met-feestje-na de afsluiting van het feestprogramma. Voor de ouderen is er vandaag nog een reünie. Meer dan driehonderd oud-leerlingen werden hiervoor vanmorgen verwacht.

Geachte genodigden,

Aan mij de eer U van harte welkom te heten op deze receptie ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van onze school, de Thomas van Aquinoschool.

Op 11 januari 1886 vond de officiële opening plaats. Reeds vele jaren daarvoor was voor de bekostiging van een school een fonds in het leven geroepen. In die tijd was het onderwijs wel vrij, maar bijzondere scholen kregen geen vergoedingen, zoals indertijd het openbare onderwijs.

Twaalf jaar lang, al vanaf 1874, werd er gespaard in de parochie, totdat het kerkbestuur uiteindelijk genoeg geld bezat om een gebouw in de Hooiblokstraat te kopen, te verbouwen en de exploitatie van de school te bekostigen.

In 1886 begon, met twee leerkrachten en 89 leerlingen, de geschiedenis van de Thomasschool. Een geschiedenis die beschreven staat in ons gedenkboek en die u kunt volgen aan de hand van de tentoonstelling. Een stuk geschiedenis zal ook aanwezig zijn in het geheugen van vele oud-leerlingen, oud-leerkrachten en oud-bestuursleden.

De school groeide van een 2-klassige naar een 7-klassige school en telde in 1961 230 leerlingen.

Twee jaar later vonden er twee belangrijke wijzigingen plaats, te weten:

Het kerkbestuur was niet langer schoolbestuur, maar er werd een stichting opgericht, die het bestuur voerde over alle katholieke scholen in Sneek.

De Thomas van Aquinoschool, die altijd de "jongensschool" werd genoemd, liet ook meisjes toe en werd dus een gemengde school.

Na 84 jaar werd het gebouw in de Hooiblokstraat toch echt te oud en afgekeurd.

Er werden plannen gemaakt voor de bouw van een nieuwe school. In september 1971 was het zover, dat het nieuwe gebouw, waarin we ons thans bevinden, kon worden betrokken.

In de afgelopen honderd jaar hebben vele mensen zich ingezet voor het katholieke onderwijs.

Vele leerkrachten gaven ook vele jaren van hun leven voor de Thomas van Aquinoschool, zoals meester Schmidt, die maar liefst 34 jaar hoofd van de school was en meester Louwmans, die 45 jaar aan de school verbonden bleef; bijna een halve eeuw!!!

Vroeger was het voornamelijk het kerkbestuur, dat de waarden van het onderwijs bewaakte.

Tegenwoordig zijn ouders, bestuur en leerkrachten samen bezig de waarden van onze school levend te houden.

Waarden, die betrekking hebben op de manier waarop we ons leven inhoud willen geven en de manier waarop we met elkaar en de kinderen willen omgaan.

Het gaat om "onze" school, de school van ouders, kinderen, leerkrachten en bestuur.

Samen hebben we naar deze feestweek toegeleefd en er hard aan gewerkt.

Het geeft een fijn gevoel om met zijn allen zo intensief voor je school bezig te zijn; het geeft bovendien een hoop plezier om het daarna met elkaar te vieren, met de kinderen, met de ouders en op dit moment met U allen.

Graag wil ik U allen bedanken voor Uw betrokkenheid en

Uw aanwezigheid hier in het bijzonder *Dhr. Van Haerisma-Buma*
— *Onze burgemeester*

*De Inspecteur Dhr. Lutgendorff -
De Wethouder...
v. Oudekerk Dhr. D. Berg -*

Een speciaal woord van dank past hier nog aan de dames Louwmans hier aanwezig, die zeer veel materiaal over onze school hebben verzameld, bewaard en beschikbaar gesteld aan het Fries Scheepvaart museum.

Wij konden bij het samenstellen van het gedenkboek en de tentoonstelling daarvan dankbaar gebruik maken.

Nu wil ik graag het woord geven aan de heer Piet Tiel Groenestegé, die de afgelopen 20 jaar niet alleen de baas was, maar ook de basis heeft gelegd voor deze basisschool.

Hij zal voor u dan ook een vertrouwde gids zijn voor het verdere verloop van deze morgen.